

ХАРХОРИН СУМ

**БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН
Ц.БААТАРСҮРЭНГИЙН 2025 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛГИЙН
ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН**

2025 ОН

Засгийн газрын Хэрээ эрхлэх газрын
дарын 2023 оны 98 дугаар тушаалын
6 дугаар хавсралт

БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН МЭРГЭЖИЛТЭН Ц.БААТАРСҮРЭНГИЙН 2025 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН

ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

Нэг. Бодлогын баримт бичиг болон хуулиар тусгайлан олгосон чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, төрийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах зорилт, арга хэмжээ

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлт ийн хувь
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)			
		1	2	3	4	5	6	7
Зорилт 1. "Байгалийн нөөц баялгийг зохиистой ашиглахад төр, иргэн аж ахуй нэгж байгууллагын үйл ажиллагааг үйлдүүлэн, арга зүй удирдлагаар хангаж ажиллах"								
1.	Арга хэмжээ 1.1 Засгийн газрын 2021 оны 350 дугаар тогтоолоор баталсан "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хурээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ"-ний хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх,	Зохион байгуулах арга хэмжээний тоо	1	1		Бүх нийтийн мод тарих хөдөлгөөн өрнүүлэх тухай Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангуулах хурээнд ажилд байгууллага, иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлж, нийтийн зээмшлийн талбайд 300 ширхэг, тариалангийн талбайн хашаанд 500 ширхэг, айл өрхүүд 1200 ширхэг, ААН, байгууллагууд өөрийн зээмшил газартаа 6060 ширхэг, нийт 8060 ширхэг мод бүт тарьлаа.	2025.05.11-2025.05.25	95
						Орхоны хөндийн байгалийн цогцолборт		

					газрын хамгаалалтын захиргаанаас Мойлтын аманд ойжуулалтын 12.5 га талбайд 8000 ширхэг мод тарьсан. Шинэ Хархорин хотын захиргаанаас Онгоцон ухаа багийн нутаг Харгантад 1000000 мод тарих хайс хашаа барих, усалгааны 40 ширхэг гүний худал гаргах ажил өрнөж байна.		
2.	Арга хэмжээ 1.2 Мод тарих үйл ажиллагаанд хувийн хэвшил, иргэд, олон нийтийг оролцуулан мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлэх	-Мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, мэдээлэл хүргэсэн байдал	1	1	Тэрбум мод үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангуулах хүрээнд бүх нийтийн мод тарих ажлыг 5 дугаар сард зохион байгуулж айл өрхүүд 1200 ширхэг, ААН, байгууллагууд өөрийн эзэмшил газартаа 6060 ширхэг мод тарьж, мод тарихад шаардагдах 2 хово машин хар шороо бэлтгэж мод тарих арга зүйн зөвлөгөө, зөвлөмж мэдээлэл хүргэсэн	2025.05.11- 2025.05.25	95
3.	Арга хэмжээ 1.3 Байгаль орчны хууль тогтоомж, ногоон хөгжил, тогтвортой хөгжлийн болговсролыг иргэдэд сурталчлан таниулах, байгаль хамгаалалд иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх	Зохион байгуулах арга хэмжээний тоо			Орхон, Шанх, Нарийн хур багийн ойн сан бүхий газар нутгаар сумын ЗДТТ, Онцгой байдлын хэлтэс, ОХБЦГХ-ын захиргааны байгаль хамгаалагчтай хамтран болзошгүй ой хээрийн болон ахуйн түймрээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор 85 өрхийн 230 гаруй иргэдэд		

					Мэдээ мэдээлэл хүргэсэн. 85 өрхтэй ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх хариуцлагын гэрээ байгуулсан. Мөн ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх 2 ширхэг самбар байршуулсан.. Сумын төвийн багийн Засаг дарга болон тохижилтын албаны ажилтан нартай хамтарч сумын төвийн айл өрхүүдэд 2000 ширхэг хог ангилан ялгах брошур тараасан.	2025.05.11- 2025.05.25	95
4	Арга хэмжээ 1.4 Ойн хортон хөнөөлт шавьжийн устгал тэмцлийн ажил гүйцэтгэх	Хортон устгал хийгдсэн талбайн хэмжээ	620	675	Улсын төсвийн Хөрөнгө оруулалтаар Орхон, Нарийн хур, Шанх багийн ойн сан бүхий 3000 га талбайд ойн хортон шавьжтай тэмцэх ажлыг зохион байгуулж 9 нислэг хийсэн. Байгаль орчин нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлын 27.0 сая төгрөгийн санхүүжилтээр Шанхын нуруу, Цагдуулт гэх газрын 675 га ойн сан бүхий талбайд ойн хортон шавьжтай тэмцэх ажлыг гүйцэтгэх гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулахаар тэндэр зарласан.	2025.06.07- 2025.07.10	100

<p>5</p> <p>Арга хэмжээ 1.5 Усны нөөцийг хамгаалах, зохиистой ашиглах, үер усны аюулаас урьдчилан сэргийлэх, байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийн арга хэмжээ, байгалийн нөөцийн ашиглалт хамгаалалтын талаарх иргэд олон нийтийн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх сургалт, сурталчилгааны ажил зохион байгуулах</p>	<p>Сургалт сурталчилга аны тоогоор</p>	<p>1</p>	<p>1</p>	<p>Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийг тэмдэглэн өнгөрүүлэх, хүүхэд залуучууд ЕБС-ийн суралчдын дунд Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийн хүрээнд Өвөрхангай аймгийн Байгаль орчны газар, Орон нутгийн өмчит Хархорин-Ус суваг ХХК, Засаг даргын Тамгын газар хамтарч ерөнхий боловсролын сургуулийн суралчдад зориулсан байгаль орчны багц сургалтыг зохион байгуулсан.</p> <p>Байгаль орчны тэмдэглэлт өдрүүдийн хүрээнд Хархорин сумын нийт иргэдийн дунд "Мөнх цас, мөсөн толгыг хамгаалан авч үлдье" сэдэвт видео контентын уралдаан зохион байгуулж эхний 3 байрыг шалгаруулж шагнаж урамшууллаа..</p> <p>1-р байрт Хархорин сумын ЕБС-ын 2-р сургуулийн 126 ангийн хамт олон. 2-р байрт Хархорин сумын ЕБС-ын 2-р сургуулийн 11а ангийн хамт олон.</p>	<p>2025.03.11- 2025.03.22</p>	<p>100</p>
--	--	----------	----------	--	-----------------------------------	------------

					3-р байрт Хархорин сумын иргэн Б.Орхонцэцэг тус тус шалгарлаа.		
7	Арга хэмжээ 1.7 Сумын хэмжээнд байгаа агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн тоо бүртгэл, нүхэн жорлонгийн тооллогыг зохион байгуулах	Зохион байгуулах арга хэмжээний тоо	1	1	Агаарын бохирдлын эх үүсвэрийн тоо бүртгэл улс орон даяар явагдаж Хархорин сумын хэмжээнд 3-15 квт хүчин чадалтай зуух 1325, 15-100 квт хүчин чадалтай зуух 34, 100-4200 квт хүчин чадалтай зуух 16 бүртгэгдэж зуух тус бүрийн судалгааг мэдээллийн санд оруулж нэгтгэлийг Өвөрхангай аймгийн УЦУОШГазарт хүргүүсэн. Агаарын чанарыг сайжруулах бүс тогтоологоор шаардлагад баримт бичгийг бүрдүүлж холбогдох газарт хүргүүлсэн.	2025.03.11- 2025.03.22	90
8	Арга хэмжээ 1.8 Амьтны амьдрах орчныг сайжруулах, өсгөн үржүүлэх, нэн ховор, ховор амьтныг хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулах, биотехникийн арга хэмжээ авах	Агнуурын бүс нутагт биотехникийн арга хэмжээ авсан байдла, үр дүн,	3	3	БОНСАХЗардлаас 1,500,000 төгрөг төсөвлөн Жалбаа багийн Их эрээн уулын зэрлэг амьтдад 3 Орхон багийн Баянзүрх хайрханы 2 цэгт 45 боодол өвс, 600 кг хужир тавьж биотехникийн арга хэмжээ авлаа.	2025.01.15- 2025.02.01	100

	Давтамж, цэгийн тоо хэмжээгээр				
Зорилт 2. Зорилт 2. "Хог хаягдал, орчны бохирдлыг бууруулахад чиглэсэн зохион байгуулалтын арга хэмжээ авч ажиллана"					
1.	Нийтийн их цэвэрлэгээ зохион байгуулсан арга хэмжээний тоо	2	2	Сумын төвийн багийн Засаг дарга болон тохижилтын албаны ажилтан нартай хамтарч сумын төвийн айл өрхүүдэд 2000 ширхэг хог ангилан ялгах брошур тараасан. Сумын төвөөс Долоон бүртас хүртэлх Туркийн замын 2 тийш 50 м дэхь 15 км газрын хог хаягдлыг Засаг даргын Тамгын гаарын албан хаагчид 4 сарын 14-15 өдрүүдэд зохион байгуулсан. Бүх нийтийн их цэвэрлэгээг 2024 оны 04 дүгээр сарын 25-26 өдрүүдэд зохион байгуулж, 35 байгууллагын 360 гаруй албан хаагчид байгууллагынхаа эргэн тойрон болон хуваарьт талбайг айл өрхүүд хашааныхаа урд болон ар хэсгийг цэвэрлэж 28 тонн	2025.04.01- 2025.04.30 90
	Арга хэмжээ 2.1 Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах төлөвлөгөө боловсруулж, батлуулан, бүх нийтийн их цэвэрлэгээг зохион байгуулах				

					<p>Хог хаягдлын сумын төвийн нэгдсэн хогийн цэгт буулгасан.</p> <p>Хөгшин Орхон голын ай сав газрын онцгой хамгаалалтын бүс дэх хог хаягдлыг цэвэрлэх ажлыг 05 дугаар сарын 08, 09-ний өдрүүдэд зохион байгуулж Хөгшин Орхон голын эхээс Хашаат сумын хилийн зааг хүртэл нийт 40 км газарт тархсан хог хаягдлыг цэвэрлэх ажилд сумын 20 төрийн байгууллагын нийт 300 гаруй албан хаагчид оролцож, 18 тонн хог хаягдлыг цуглуулж, сумын нэгдсэн хогийн цэгт төвлөрүүлжээ.</p>		
2.	<p>Арга хэмжээ 2.2</p> <p>Сумын төвүүдэд энгийн хатуу хог хаягдлын төвлөрсөн цэгийн талбайн хэмжээг багасгах</p>	<p>Сумын төвлөрсөн хогийн цэгийн хэмжээ багассан байна</p>	5 га	5 га	<p>Орон нутгийн төсвийн 3.6 сая төгрөгийн санхүүжилтээр сумын төвийн нэгдсэн хогийн цэгт түрэлт хийх, ландфиллын аргаар дарж булшлах ажлыг 2.4.6 дугаар саруудад 3 удаа зохион байгуулсан.</p>	2025.02.15-2025.06.10	100

Зорилт 3. "Байгаль орчны хяналт шалгалтын чиглэлээр"

1	Арга хэмжээ 3.1 Хүрээлэн буй орчныг хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг илрүүлэх таслан зогсоох, цаг үеийн шинж чанартай эргүүл хяналт шалгалтыг зохион байгуулах	Төлөвлөгөөт хяналт шалгалтын тоо	2	2	Хүрээлэн буй орчныг хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг зөрчлийг илрүүлэх таслан зогсоох хуулийн хэрэгжлтийн хангах зорилгоор төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг 2 удаа төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтыг 6 удаа хийж гүйцэтгэн Амьтны тухай хууль зөрчсөн 1 иргэнд 300.000 төгрөгийн шийтгэл оногдуулж 454.000 төгрөгийн нөхөн төлбөр тогтоосон.	2025.01.15-2025.06.10	90
		Төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалтын тоо	6	6			
2	Арга хэмжээ 3.2 Бэлчээрийн мэрэгчтэй энгийн механик болон микробиологийн аргаар тэмцэх, устгах ажилд хяналт тавих	Бэлчээрийн мэрэгчтэй тэмцэх	8000 га	4900 га	Хархорин сумын Засаг даргын 2025 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн А/48 дугаар захирамжаар улсын төсвийн 50,4 сая, орон нутгийн хөгжлийн сангийн 20.0 сая, төгрөгийн санхүүжилтээр Хархорин сумын 4900 га бэлчээрт бэлчээрийн мэрэгчтэй микробиологийн аргаар тэмцэх ажлыг 2025 оны 04 дүгээр сарын 14-ний өдрөөс 2025 оны 04 дүгээр сарын 16-ны өдрүүдэд зохион байгуулж 88,2 хувийн үр дүнтэй хүлээлгэн өгсөн.	2025.04.14-2025.04.16	88.2

Нэмэлт үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)-ын биелэлт

Д/д	Үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэ лтийн хувь
1.	Үүрэг даалгавар (арга хэмжээ) 1. Өвөрхангай аймгийн Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газар, сумын Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээний дагуу мод тарилт, ногоон байгууламжийн арчилгаа цэвэрлээний ажилд 10 иргэнийг ажиллуулах	Зохин байгуулах арга хэмжээний тоо	1	1	Үүрэг даалгавар (арга хэмжээ) 1. Өвөрхангай аймгийн Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газар, сумын Засаг даргатай хамтран ажиллах гэрээний дагуу мод тарилт, ногоон байгууламжийн арчилгаа цэвэрлээний ажилд 10 иргэнийг 8 хоногийн хугацаанд ажиллуулж сумын төвийн 10 га ногоон байгууламжийн хог хаягдлын цэвэрлэх, хайс хашааг засах ажлыг зохион байгуулсан.	2025.05.30- 2025.06.10	100
2	Хангай хайрханы тахилгын арга хэмжээг зохион хэмжээнд моринь комисст ажилласан	Зохин байгуулах арга хэмжээний тоо	1	1	Хангай хайрханы тахилгад 3 насны 70 орчим хурдан моринь сэргээний өндөр хэмжсэн	2025.06.04	100

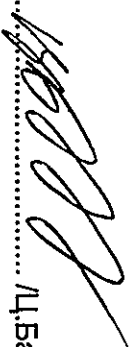
Хоёр. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэ лтийн хувь
1.	Арга хэмжээ 1. 1 Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Зөрчилт шалган шийдвэрлэх тухай хууль зэргийг судлах	Байгаль орчныг хамгаалах багц хуулийн шинэчилсэн	3	4	Байгаль орчныг хамгаалах багц хуулиудыг судалж, хэрэгжилтэнд хяналт тавин, илэрсэн зөрчлийг таслан зогсоон, хуулийн дагуу арга	2025.01.01- 2025.06.10	100

	найруулгыг судлах			ХЭМЖЭЭ авч	зөрчлийг	
2. Арга хэмжээ 2. ТАХ –ийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулж биеллэгт, бодлогын төлөвлөгөөний биеллэгт, бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, шаардлагатай бусад тоо баримт, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд нь гаргаж, холбогдох нэгж, албан тушаалтанд хүргүүлэх	ТАХ ийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биеллэгтийг хугацаандаа тайлагнах	ТАХ ийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулах багтүүлж эхний хагас жилийн биеллэгтийг тайлагнасан байна	ТАХ ийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан багтүүлж эхний хагас жилийн биеллэгтийг тайлагнасан байна	ТАХ –ийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө батлуулсан, төлөвлөгөөний биеллэгт, бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт, шаардлагатай бусад тоо баримт, мэдээллийг хугацаанд нь гаргаж, холбогдох нэгж, албан тушаалтанд хүргүүлсэн	2025.01.01-2025.06.10	100

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

Байгаль орчны асуудал хариуцсан
 МЭРГЭЖИЛТЭН
 (Албан тушаал)

 / Ц.Баатарсүрэн /

(Нэр, аврын үсэг)

2025.06.10

(Огноо)